

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԼՈՌՈՒ ՄԱՐԶԻ
ՊԱՂԱՂԱՅՈՒՐ ԳՅՈՒՂԱԿԱՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ**

**2017-2021 ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻ
ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԾՐԱԳԻՐ**

Հաստատվել է Պաղաղայրուր համայնքի ավագանու թիվ16 որոշմամբ

դեկտեմբերի21

ՊԱՂԱՂԱՅՈՒՐ 2017թ.

Բովանդակություն

1. Համայնքի ղեկավարի ողջույնի խոսք.....	3
2. Համայնքի իրավիճակի նկարագրություն	4
2.1. Համայնքի ընդհանուր նկարագրություն	4
2.2. Համայնքի սոցիալ տնտեսական իրավիճակը.....	5
2.3. Համայնքում իրականացվող ծրագրերը	6
2.4. Համայնքի ֆինանսական իրավիճակի նկարագրություն և ֆինանսական կանխատեսումները	6
2.5. Զարգացման խոչընդոտներ և դժվարություններ	7
2.6. Համայնքի ուժեղ և թույլ կողմերի, հնարավորությունների և սպառնալիքների (ՈւԹՀՍ) վերլուծություն	9
3. Նպատակների սահմանում և գործողությունների պլանավորում.....	10
3.1. Համայնքի զարգացման տեսլական	10
3.2. Համայնքի զարգացման անմիջական նպատակներ	10
4. ՀԶԾ ֆինանսավորում.....	14
5. ՀԶԾ մոնիթորինգ	15

1. Համայնքի ղեկավարի ողջույնի խոսք

Հարգելի համազյուղացիներ

Ձեզ եմ ներկայացնում Պաղարքյուր համայնքի զարգացման ծրագիրը: Համայնքի զարգացման ծրագիրը համայնքի սոցիալ-տնտեսական իրավիճակի համալիր վերլուծության և առկա հիմնախնդիրների բացահայտման, ֆինանսական, տնտեսական, բնական և մարդկային ռեսուրսների գնահատման արդյունքում նպատակային զարգացման տեսանկյունից ձեռնարկվելիք քայլերի ամբողջությունն արտահայտող փաստաթուղթ է, որը ենթադրում է համայնքի հիմնախնդիրների արդյունավետ լուծում և համայնքի տեսլականի իրականացում:

Հայաստանի Հանրապետության Լոռու մարզի Պաղարքյուր համայնքի 2017-2021թթ. զարգացման ծրագրի շրջանակում նպատակն է սահմանել համայնքի տեսլականը 2021 թվականին, այդ տեսլականին հասնելու ռազմավարությունը և հիմնական նպատակները: Համայնքի զարգացման ծրագիրը մշակելիս հաշվի են առնվել համայնքի առկա ռեսուրսները (ակտիվները), պարտավորությունները, տեղական առանձնահատկությունները, երկրի տնտեսական և քաղաքական առկա իրավիճակը, ինչպես նաև առաջիկա զարգացումների կանխատեսումները: Ջարգացման ռազմավարության և գերակայությունների սահմանման ժամանակ ցուցաբերվել է ինտեգրացված մոտեցում (տնտեսական, սոցիալական, շրջակա միջավայրի և այլ գործոններ):

Համայնքի զարգացման ծրագիրն իր մեջ ներառում է՝ համայնքի իրավիճակի բնութագիրը, վերլուծությունը և գնահատումը, համայնքի տեսլականը, ռազմավարության և ՀԶԾ-ի հիմնական նպատակների սահմանումը, նախատեսվող հանրապետական և մարզային, միջհամայնքային համագործակցության և այլ ծրագրերը, ֆինանսական իրավիճակի վերլուծությունը, գնահատումը և կանխատեսումը, ոլորտային ծրագրերը, գույքի կառավարման ծրագիրը, զարգացման ծրագրի մոնիթորինգը:

Համայնքի հիմնական պրոբլեմներն են՝ Համայնքի բնակչության մի մասը գտնվում են սոցիալապես վատ պայմաններում: Համայնքում առկա է զանազան հիվանդությունների վտանգ: Գյուղացիները գտնվում են սոցիալապես վատ պայմաններում, քանի որ՝

Գործազրկության պատճառով երիտասարդները մեկնում են արտագնա աշխատանքների:

Ծրագրի մշակմանը մասնակցել են համայնքապետարանի աշխատակազմի բոլոր ստորաբաժանումները և համայնքի ավագանին, քննարկվել ու հաշվի են առնվել հանրային լսումների արդյունքում կատարված բոլոր առաջարկությունները: Ծրագիրը հաստատվել է համայնքի ավագանու անդամների կողմից:

2. Համայնքի իրավիճակի նկարագրություն

2.1. Համայնքի ընդհանուր նկարագրություն

Պաղաղբյուր գյուղը նախկինում ունեցել է Սոյուզբուլաղ անվանումը , իսկ Պաղաղբյուր վերանվանվել է 1991թ-ին: Պաղաղբյուր գյուղը մինչև 1988թթ բնակեցված է եղել Ադրբեջանցիներով :Ղարաբաղյան իրադարձություններից հետո վերաբնակեցվեց, Բաքվից , Շամախից, Կիրովաբադից և Շահումյանից գախթաց այդ թվում նաև Կրաստանի Ախլքալակի և Բոզդանովկայի շրջաններից տեղափոխված հայերից և հարևան համայնքներից եկած բնակիչներից :Գյուղը գտնվում է Տաշիր քաղաքից 22-կմ դեպի արևմուտք, իսկ մարզկենտրոնից 74կմ հեռավորության վրա:Մինչև 1991-1992թթ գյուղը ուներ 200 տնտեսություն, այսօր գյուղում կա ընդամենը 23 տանիք, որից բնակեցված է 20-ը: Բարձրությունը ծովի մակարդակից 1740 մետր:Կլիման բարեխառն է, ձմեռը ցրտաշունչ, ամառը զով:Հաճախ են երկարատև անձրևները և կարկտահարությունը, որի պատճառով շատ են տուժվում գյուղատնտեսությամբ և անասնապահությամբ զբաղվող գյուղացիները:

Համայնքի բնակչության առկա թիվը`106

	Ընդամենը	Այդ թվում, կանայք
1. Մինչև 1 տարեկան	0	0
2. 1-2 տարեկան	2	1
3. 3-4 տարեկան	1	1
4. 5-6 տարեկան	0	0
5. 7-10 տարեկան	3	2
6. 11-14 տարեկան	5	1
7. 15-17 տարեկան	2	1
8. 18-22 տարեկան	7	2
9. 23-45 տարեկան	42	19
10. 46-62 տարեկան	34	15
11. 63 և ավելի տարեկան	10	3
Ընդամենը	106	45

Բնակչության սոցիալական կազմը`

այդ թվում`

թոշակառուներ –5

միակողմանի և երկկողմանի ծնողագուրկ երեխաներ – 1
 հայրենական պատերազմի մասնակիցներ- 0
 հաշմանդամներ – 1
 աշխատանք ունեցողներ – 9
 գործազուրկներ – 60
 ընտանիքների (ծխերի) թիվը-23
 փախստականներ-5

2.2. Համայնքի սոցիալ տնտեսական իրավիճակը

- Համայնքի ընդհանուր տարեկան բյուջեն կազմում է 4840,7 մլն դրամ:
- Ընդհանուր եկամուտների մեջ համայնքի սեփական եկամուտների բաժինը կազմում է 485,8 մլն դրամ(10%),
- Ստորև բերված են համայնքի հիմնական արդյունաբերական ձեռնարկությունների եկամուտները`

Ձեռնարկություններ	Քանակը	Եկամուտներ, հազ.
Կոոպերատիվ	0	0
Խանութներ	0	0
Քարի վերամշակման արտադրամաս	0	0
Քարի հանքեր	0	0

- Աղյուսակում բերված են համայնքի հիմնական գյուղատնտեսական արտադրանքը և ծավալները 2016թ.
- մեղր 2.0տ
- ձու 20հ.հազ .հատ

Անասունների տեսակը	Գլխաքանակը
Խոշոր եղջերավոր անասուններ	239
Այդ թվում կովեր	146
Մանր եղջերավոր անասուններ	29
Այդ թվում մայրեր	10
խոզեր	2
Այդ թվում մայրեր	2
թռչուններ	83
Այդ թվում հավեր	60
մեղվաբուսանիքներ	22

Համայնքում չի գործում հիմնական դպրոցը, աշակերտների քիչ լինելու պատճառով:

- Համայնքում գործում է մեկ բուժ-ամբուլատորիա, որն սպասարկում է 1 համայնքի, 100 բնակիչների:

Բուժ-ամբուլատորիայում աշխատում են 1 աշխատողներ:

- Ընտանեկան նպաստների համակարգում գրանցված են 4ընտանիքներ,
- Համայնքում գործազրկության մակարդակը կազմում է 70%:

2.3. Համայնքում իրականացվող ծրագրերը

- Հարևան համայնքների հետ համատեղ գալիք հինգ տարիների համար նախատեսվում է լուծել միջհամայնքային ճանապարհների խնդիրը: Նախատեսված են միջհամայնքային համագործակցության նպատակային միջոցառումներ

Պաղաղբյուր համայնքը առաջիկա հինգ տարիների ընթացքում ակնկալում է բարելավել համայնքի բնակչության սոցիալ-տնտեսական պայմանները, օգտագործելով սեփական ռեսուրսները և արտերկրում գտնվող համագյուղացիների կարողությունները: Լինելով սահմանամերձ համայնք անհրաժեշտ է պայմաններ ստեղծել համայնքի տարբեր ենթակառուցվածքների ամրացման ինչպես նաև երիտասարդ սերնդի մշակույթային, պայմանների ապահովման համար:

Լինելով հանրապետության հյուսիս-արևմտյան շրջանի համայնք, անհրաժեշտ է ունենալ ուժեղ համայնք, որը կնպաստի մեր պետության կայացման և հետագա զարգացման գործընթացին:

Գտնվելով այս դժվարին ժամանակահատվածում անհրաժեշտ ենք համարում ներդնելով բոլոր կարողությունները այս հինգ տարիների ընթացքում կատարել բարեփոխումներ և մեր սերունդների համար ստեղծել ավելի բարեկարգ պայմաններ:

2.4. Համայնքի ֆինանսական իրավիճակի նկարագրություն և ֆինանսական կանխատեսումները

N	Եկամուտի տեսակը	2017	2018	2019	2020	2021
	Ընդամենը եկամուտներ	5410,7488	5410,7488	5410,7488	5410,7488	5410,7488
Ա	Հարկային եկամուտներ	-	-	-	-	-
1	Հողի հարկ	1304.7	1304.7	1304.7	1304.7	1304.7
2	Գույքահարկ	396.0	396.0	420.0	430.0	440.0
3	Եկամտահարկ					
4	Այլ հարկային եկամուտներ	-	-	-	-	-
Բ	Տուրքեր	-				
1	Պետական տուրքեր	-				
2	Տեղական տուրքեր	-				
Գ	Ոչ հարկային եկամուտներ	-				
1	Վարձավճարներ	210հազ	210 հազ	210 հազ	210 հազ	210հազ
3	Տեղական վճարներ					
4	Այլ ոչ հարկային եկամուտներ					
Դ	Դոտացիա	3,5 մլն	3,5մլն	3,5մլն	3,5 մլն	3,5 մլն

Ե	Եկամուտներ կապիտալ գործառնություններից					
Զ	Տարեսկզբի ազատ մնացորդ					

2.5. Զարգացման խոչընդոտներ և դժվարություններ

Պաղաղբյուր համայնքի առջև ծառայած ընդհանուր հիմնական խնդիրներն են՝

Համայնքի բնակչության 90%-ը գտնվում են սոցիալապես վատ պայմաններում: Համայնքում առկա է զանազան հիվանդությունների վտանգ: Համայնքի զարգացման հիմնական խոչընդոտող գործոններն ու դժվարությունները նշված են ստորև.

1) Գործարար միջավայրի բարելավմանը և ձեռնարկատիրության խթանմանը խոչընդոտող գործոններն են՝

- . ժամանակակից տեխնոլոգիաների կիրառման դժվարությունը,
- . բնակչության գործարար ոլորտի գիտելիքների պակասը,
- . ֆինանսի բացակայությունը
- . Համայնքի գույքի կառավարման խոչընդոտներն են՝
- . Ֆինանսական սղությունը,
- 1. Դպրոցական կրթության կազմակերպման խոչընդոտներն են ծնողական ներդրումների դժվարությունները
- 2. Համայնքի բնակչության սոցիալական պաշտպանությանը խոչընդոտող գործոններ են՝
- . գործազրկությունը,
- . համայնքում գազաֆիկացման բացակայությունը
- 3. Ֆիզիկական կուլտուրայի և առողջ ապրելակերպի խրախուսմանը խոչընդոտող գործոններն են՝
- . սպորտհրապարակ, մարզադահլիճ և մարզագույք չունենալը,
- 4. Համայնքի բնակավայրերի կառուցապատմանը, բարեկարգմանը և կանաչապատմանը, համայնքի աղբահանությանը և սանիտարական մաքրմանը, կոմունալ տնտեսության աշխատանքների ապահովմանը, ինչպես նաև համայնքային գերեզմանատների պահպանմանը և գործունեության ապահովմանը խոչընդոտող գործոններն են՝
- . խմելու ջրագածի և ջրի ներքին ցանցի քայքայված վիճակը,
- . միջոցների սղությունը,
- . փողոցային լուսավորության բացակայությունը:
- 1. Համայնքի հասարակական տրանսպորտի աշխատանքի կազմակերպմանը, համայնքային ճանապարհային ենթակառուցվածքների պահպանմանը և շահագործմանը խոչընդոտող գործոններն են՝
- . միջհամայնքային, ներհամայնքային և դաշտամիջյան ճանապարհների քայքայված վիճակը,
- . կանգառների բացակայությունը,
- . ճանապարհային նշանների բացակայությունը

2) Պետության պաշտպանության իրականացման աջակցմանը խոչընդոտող գործոններն են՝

. սահմանին մոտ լինելը(որտեղ բնակվում են ադրբեջանցիները),
.թշնամու հարձակման վտանգը,

3) Աղետների ռիսկերի նվազեցման և արտակարգ իրավիճակներում բնակչության պաշտպանության ու քաղաքացիական պաշտպանության միջոցառումների իրականացմանը խոչընդոտող գործոններն են՝

.քաղաքացիական պաշտպանության գիտելիքների պակասը,
.սեյսմիկ գոտում գտնվելը,
.աղետներին պատրաստվածության ծրագրի բացակայությունը,
.համայնքաբնակները պատրաստ չեն համապատասխան քայլերի դիմել վերահաս և փաստացի վտանգի դեպքում:

4) Գյուղատնտեսության զարգացման խթանմանը խոչընդոտող գործոններն են՝

.սպառման շուկայի դժվար հասանելիությունը,
.մարզկենտրոնից հեռու լինելը:

5) Համայնքում շրջակա միջավայրի պահպանությանը խոչընդոտող գործոններն են՝

.հեղեղատարների բացակայությունը

6) Համայնքի երիտասարդության խնդիրների լուծմանն ուղղված ծրագրերի և միջոցառումների կազմակերպմանը խոչընդոտող գործոններն են՝

.գործարար միջավայրի բացակայությունը,
.ծեռնարկությունների բացակայությունը,
.երիտասարդների միգրացիան,

7) Համայնքում ծնելիության և բազմազավակության խթանմանը խոչընդոտող գործոններն են՝

.երիտասարդ ընտանիքների սոցիալապես պաշտպանված չլինելը,
.պետության կողմից աջակցության պակասը, աղքատությունը,

8) Համայնքում բնակչության առողջության պահպանման և բարելավման ծրագրերի իրականացմանը, արդյունավետ և մատչելի բժշկական սպասարկման պայմանների ստեղծմանը խոչընդոտող գործոններն են՝

.բնակչության իրազեկվածության պակասը.բուժ-գործիքների պակասը,.նեղ մասնագիտությամբ բժիշկների համայնքներ չհաճախելը,.անվճար բուժ սպասարկման քիչ լինելը,.ջեռուցման բացակայությունը

9) Համայնքային հասարակական կյանքին հաշմանդամների մասնակցության խթանմանը խոչընդոտող գործոններն են՝

.համայնքում համապատասխան պայմաններ չունենալը,

10) Համայնքում առկա ազգային և համամարդկային արժեքներին յուրաքանչյուրի ազատ հաղորդակցմանը նպաստելուն խոչընդոտող գործոններն են՝

.հեռահաղորդակցման տեխնոլոգիաների գիտելիքների պակասը,
.ինտերնետ կապի անորակությունը,

11) Համայնքում մշակութային, կրթական, գիտական, առողջապահական, մարզական, սոցիալական և այլ հաստատությունների հիմնադրման, ֆինանսավորման, ինչպես նաև դրանց ֆինանսական անկախության ապահովման նպատակով բարեգործության խթանմանը խոչընդոտող գործոններն են՝

- .համայնքի երիտասարդների կամավորության պակասը,
- .հանրային համախմբվածության և մասնակցության թույլ լինելը,
- .տեղեկատվական տեխնոլոգիաներին չտիրապետելը:

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՊՐՈԲԼԵՄՆԵՐԸ ԾՆՈՂ ՊԱՏՃԱՌՆԵՐԸ

- Գյուղացիները գտնվում են սոցիալապես վատ պայմաններում, քանի որ՝
  - ա/ հաճախակի են լինում երաշտի տարիներ, որից գյուղացիները կորցնում են բերքի 50%-ը,
  - բ/ գյուղացին համայնքի պրոբլեմները իր սեփականը չի համարում,
  - գ/ գյուղացին չի կարողանում իրացնել իր արտադրանքը,
  - դ/ գյուղացին չի կարողանում կատարել իր հարկային պարտավորությունները
  - ե/ Գործազրկության պատճառով երիտասարդները մեկնում են արտագնա աշխատանքների:

2.6. Համայնքի ուժեղ և թույլ կողմերի, հնարավորությունների և սպառնալիքների (ՈւԹՀՍ) վերլուծություն

<i>Համայնքի ուժեղ կողմեր</i>	<i>Համայնքի թույլ կողմեր</i>
.Բանիմաց աշխատուժի առկայություն .Հիմնական դպրոցի առկայություն Բուժ-ամբուլատորիայի առկայություն Արտավայրերի և խոտհարկերի իառկայություն .Հեռահաղորդակցության առկայություն .Ողղակի ընտրությամբ ղեկավար ընտրելու հնարավորություն	.Խմելու ջրի ցանցի անմխիթար վիճակ .Սոցիալապես ծանր վիճակում գտնվող ընտանիքներ .Ֆինանսական ռեսուրսների բացակայություն .Ծնելիության նվազում .Արտագնա աշխատանքի մեկնողների թվի աճ .Ներհամայնքային ճանապարհների անբարեկարգ վիճակ .Տրանսպորտային ցանցի բացակայություն .Աշխատատեղերի պակաս Սահմանամերձ լինելը
<i>Հնարավորություններ</i>	<i>Սպառնալիքներ</i>
.Խմելու ջրի պաշարի առկայություն Խոտհարկերի և արտավայրերի առկայություն Կաթի և մսի մթերման ստեղծում	.Տարերային աղետների վտանգ .Գյուղ. մթերքների գների նվազում .Գյուղատնտեսական մթերքների արտահանման դժվարություն .Սպառման շուկաների դժվար հասանելիություն .Տրանսպորտային հանգույցների դժվար հասանելիություն

	.Խիստ կլիմա /ցրտահարություն/ .Արտագաղթ.
--	--

3. Նպատակների սահմանում և գործողությունների պլանավորում

3.1. Համայնքի զարգացման տեսլական

Համայնքի զարգացման տեսլականն է՝

Ունենալ զարգացած և հզոր համայնք, որտեղ առկա են ձեռնարկություններ, և մարդիկ ապրում են արժանապատիվ կյանքով:

- Համայնքի ուժեղ կողմերի և միկրո-հնարավորությունների վրա հիմնված վեր հանել համայնքի խնդիրները, և խոչընդոտները հաղթահարելով՝ ապահովել կայուն, շարունակական զարգացում ու հզորացում:
- Հետևողականորեն բարեփոխումներ կատարելու միջոցով բարելավել համայնքի բնակչության սոցիալ-տնտեսական, մշակութային և հանգստի պայմանները, համայնքը դարձնել զարգացած, գեղեցիկ և բարեկարգ:
- Բարեփոխումներ կատարելով նախատեսվում է հասնել հետևյալ նպատակներին.
- Գյուղացիներին ապահովել մաքուր խմելու ջրով,
- Զարգացնել անասնաբուծությունը
- Ակտիվացնել բնակչության մշակութային կյանքը,
- Աղքատության շեմից ցածր գտնվող ընտանիքների թիվը նվազեցնել 10%-ով,
- Համայնքում գրանցված բնակիչների թվի աճը նախորդ տարվա համեմատ հասցնել 5%-ով աճի:

3.2. Համայնքի զարգացման անմիջական նպատակներ

- 1) Համայնքի գույքը կառավարել:
- 2) դպրոցական կրթությունը և արտադպրոցական դաստիարակությունը կազմակերպել:
- 3) Ակտիվ մշակութային և մարզական կյանքն ակտիվացնել՝ երիտասարդության ներգրավմամբ:
- 4) Բարելավել համայնքի բնակչության սոցիալական պաշտպանությունը:
- 5) Ապահովել ֆիզիկական կուլտուրայի և առողջ ապրելակերպի խրախուսումը:
- 6) Համայնքում բնակարանային շինարարությունը խթանել:
- 7) Ապահովել համայնքի բնակավայրերի կառուցապատումը, բարեկարգումը և կանաչապատումը: Կազմակերպել համայնքի աղբահանությունը և սանիտարական մաքրումը: Համայնքի հասարակական տրանսպորտի աշխատանքը կազմակերպել, համայնքային ճանապարհային ենթակառուցվածքների պահպանումը և շահագործումը կազմակերպել:
- 8) Աջակցել պետության պաշտպանության իրականացման հարցում:

- 9) Իրականացնել աղետների ռիսկերի նվազեցման և արտակարգ իրավիճակներում բնակչության պաշտպանության ու քաղաքացիական պաշտպանության միջոցառումները:
- 10) Գյուղատնտեսության զարգացումը խթանել:
- 11) Կազմակերպել համայնքում շրջակա միջավայրի պահպանությունը:
Համայնքի երիտասարդության խնդիրների լուծմանն ուղղված ծրագրերի և միջոցառումների կազմակերպումն ապահովել:
- 12) Համայնքում ծնելիությունը և բազմազավակությունը խթանել:
- 13) Ապահովել համայնքում բնակչության առողջության պահպանման և բարելավման ծրագրերի իրականացումը, արդյունավետ և մատչելի բժշկական սպասարկման պայմանների ստեղծումը:
- 14) Համայնքում առկա ազգային և համամարդկային արժեքներին յուրաքանչյուրի ազատ հաղորդակցմանը նպաստել:
- 15) Բարեգործությունը խթանել՝ համայնքում մշակութային, կրթական, գիտական, առողջապահական, մարզական, սոցիալական և այլ հաստատությունների հիմնադրման, ֆինանսավորման, ինչպես նաև դրանց ֆինանսական անկախության ապահովման նպատակով:

ԾՐԱԳԻՐ 1

Պաղաղբյուր համայնքում գյուղատնտեսության զարգացումը խթանելու նպատակով կիրականացվի « **ջրագծի վերակառուցում և ներքին ցանցի կառուցում**» ծրագիրը: Ծրագրի անմիջական նպատակն է՝ համայնքաբնակների եկամուտների աճի ապահովումը: Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներն են՝

1. Վերակառուցված ջրագիծ

2. Կառուցված ներքին ցանց

Ծրագրի հիմնական գործողություններն են՝

1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ.

1.1. Ձեռք բերել 5 կմ երկարության համար ազբոխողովակներ և ցեմենտ:

1.3. Խողովակաշարն անցկացնել:

2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ.

2.1. Ձեռք բերել ջրատար 10 կմ երկարության համար խողովակներ, էլեկտրոդ և փականներով բաժանարարներ 300 հատ ոռոգման ներքին ցանցի համար:

2.2. Խողովակները միացնել:

Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ ռեսուրսներից համայնքի կողմից ներդնել աշխատուժ, մեխանիզացիա, սարքավորումներ և անհրաժեշտ գումարի 3%-ը: Ծրագրի հիմնական ռիսկերն են՝ դրամական միջոցների ձեռքբերումը: Ծրագրի հիմնական շահառուներն են՝ Պաղաղբյուր համայնքի բոլոր 1802 բնակիչները: Ծրագիրն սկսվում է 2017թ., ավարտվում՝ 2021թ ընձեռնելով

հնարավորություն ավելացնել դաշտավարության և գյուղատնտեսության ծավալները և հետևաբար նաև եկամուտները: Ծրագրի բյուջեն կազմում է՝

Ընթացիկ ծախսեր՝ 10 մլն դրամ

Կապիտալ ծախսեր՝ 27 մլն դրամ

Ընդհանուր բյուջեն՝ 37 մլն դրամ

ԾՐԱԳԻՐ 2

Պաղպաղիկի համայնքում կոմունալ տնտեսության աշխատանքները կազմակերպելու նպատակով կիրականացվի «Որակյալ խմելու ջրով ապահովում և ջրմուղ-կոյուղու կառուցում» ծրագիրը: Ծրագրի անմիջական նպատակն է՝ համայնքաբնակներին բավարար քանակի մանրէազերծված ջրով և կոյուղով ապահովումը: Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներն են՝

1. Վերանորոգված խմելու ջրի գործող ջրագիծ, կառուցված երկրորդ ջրագիծ և կանոնակարգված ջրի բաշխում

2. Կառուցված ջրմուղ-կոյուղի

Ծրագրի հիմնական գործողություններն են՝

1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ.

1.1. Ձեռք բերել խողովակներ 5 կմ-ի համար, էլեկտրոդ և 200 հատ փականով բաժանարարներ:

1.2. Գործող ջրագծի վնասված խողովակները փոխարինել նորով:

1.3. Տեղադրել փականով բաժանարարները՝ բաշխումը կատարելով հավասարաչափ:

1.4. Երկրորդ ջրագծի խողովակաշարն անցկացնել՝ միացնելով գործող ջրագծի ներքին ցանցին:

1.5. Պարբերաբար կատարել խմելու ջրի մանրէազերծում սանէպիդկենտրոնի օգնությամբ:

2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ.

2.1. Ձեռք բերել ազբոխողովակներ 7 կմ-ի համար, ջրհորի մետաղյա կափարիչներ, ցեմենտ և փականներ ջրմուղ կոյուղու համար:

2.2. Խողովակները միացնել:

2.3. Համայնքաբնակներին աջակցել, որպեսզի բնակարաններից միացումներ տան դեպի կոյուղագիծ:

2.4. Կազմակերպել աղբահանություն:

Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ ռեսուրսներից համայնքի կողմից ներդնել աշխատուժ, մեխանիզացիա, սարքավորումներ և անհրաժեշտ գումարի 3%-ը: Ծրագրի հիմնական ռիսկերն են՝ դրամական միջոցների ձեռքբերումը: Ծրագրի հիմնական շահառուներն են Պաղպաղիկի համայնքի բոլոր 106 բնակիչները: Ծրագիրն սկսվում է 2017թ., ավարտվում՝ 2021թ.: Ծրագրի համառոտ նկարագրություն. Կատարել չափագրում: Կազմել պլանային նախագիծ և բյուջե: Գտնել դոնոր կազմակերպություն: Ներկայացնել գրանտային ծրագիր դոնոր կազմակերպությանը: Ծրագրի հավանության արժանանալուց հետո, ստանալ համապատասխան գումարը և կազմակերպել աշխատանքները: Կատարել համայնքային ներդրումներ: Ներկայումս համայնքում ջուրը հավասարաչափ չի բաշխված, ջրի քանակը չի

բավարարում բոլորին և ջուրը չի ֆիլտրվում ու չի մանրէազերծվում, բնակչության 10%-ը ջուր չունեն: Ծրագրի իրականացումից հետո համայնքի բոլոր բնակիչները կապահովվեն բավարար քանակի մաքուր ջրով: Համայնքը չունի ջրմուղ-կոյուղի և շահառուներն օգտվում են դրսի սան-հանգույցներից: Ծրագրի իրականացմամբ համայնքի բոլոր 106 շահառուները կօգտվեն ջրմուղ կոյուղուց: Համայնքում առկա զանազան հիվանդությունների վտանգը կվերանա, կոմունալ տնտեսությունը կզարգանա:

Ծրագրի բյուջեն կազմում է՝

Ընթացիկ ծախսեր՝ 6մլն դրամ

Կապիտալ ծախսեր՝ 46մլն դրամ

Ընդհանուր բյուջեն՝ 52մլն դրամ:

ԾՐԱԳԻՐ 3

Պաղաղբյուր համայնքում հասարակական տրանսպորտի աշխատանքի և համայնքային ճանապարհային ենթակառուցվածքների պահպանման և շահագործման նպատակով կիրականացվի «Ճանապարհների բարեկարգում» ծրագիրը: Ծրագրի անմիջական նպատակն է՝ համայնքի բնակիչներին բարեկարգ ճանապարհով ապահովումը: Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներն են՝

1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ.

1.1. Կատարել միջհամայնքային ճանապարհների բարեկարգում:

1.2. Կատարել ներհամայնքային ճանապարհների բարեկարգում:

1.3. Կատարել դաշտամիջյան ճանապարհների բարեկարգում:

1.4. Հեղեղատարներ կառուցել:

1.5. Ներհամայնքային ճանապարհների լուսավորություն անցկացնել:

1.6. Կատարել ճանապարհների կահավորում:

2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ.

Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ ռեսուրսներից համայնքի կողմից ներդնել աշխատուժ, մեխանիզացիա, սարքավորումներ և անհրաժեշտ գումարի 3%-ը: Ծրագրի հիմնական ռիսկերն են՝ դրամական միջոցների ձեռքբերումը: Ծրագրի հիմնական շահառուներն են Պաղաղբյուր համայնքի բոլոր 106 բնակիչները և հարևան 2 համայնքի բնակիչները: Ծրագիրն սկսվում է 2017թ., ավարտվում՝ 2021թ.: Ծրագրի համառոտ նկարագրություն. Կատարել չափագրում: Կազմել պլանային նախագիծ և բյուջե: Գտնել դոնոր կազմակերպություն: Ներկայացնել գրանտային ծրագիր դոնոր կազմակերպությանը: Ծրագրի հավանության արժանանալուց հետո, մրցույթ հայտարարել ճանապարհաշինարարական աշխատանքներ կատարող կազմակերպություն գտնելու նպատակով: Ստանալ համապատասխան գումարը, փոխանցել գումարն ընտրված կազմակերպությանը և կազմակերպել աշխատանքները: Կատարել համայնքային ներդրումներ: Այժմ համայնքի ճանապարհները գտնվում են քայքայված վիճակում, կահավորված չեն և բացակայում է փողոցային լուսավորություն: Ծրագրի իրականացումից հետո համայնքում մեքենաները կերթնեցնեն անվտանգ, գյուղացիները հեշտ կհասնեն բուժ-սպասարկման հաստատություններ, սպառման շուկաներ, մայրուղի և գյուղացիների սոցիալ-տնտեսական վիճակը կբարելավվի: Ծրագրի բյուջեն կազմում է՝

Ընթացիկ ծախսեր՝ 5,5մլն դրամ
Կապիտալ ծախսեր՝ 8մլն դրամ
Ընդհանուր բյուջեն՝ 12,5մլն դրամ:

Ծրագիր 4 **Համայնքային նոր կենտրոնի կառուցում**

Ծրագրի հիմնավորումը

Համայնքը չունի նորակառույց գյուղապետարան, գրադարան, և <Հայփոստի> բաժանմունք՝ որի պայմանները չեն համապատասխանում նշված հիմնարկների գործունեության բնույթին և պահանջներին: Համայնքում չկա նաև մշակույթի տուն, որի պատճառով բնակչության մշակութային կյանքը, անմխիթար վիճակում է: Համայնքի կենտրոնում անհրաժեշտ է կառուցել համայնքային նոր կենտրոն, որտեղ հնարավոր կլինեք տեղափոխել վերոնշյալ հիմնարկները, ինչպես նաև ստեղծել մշակութային տարբեր խմբեր, կազմակերպել և անցկացնել հասարակական և մշակութային տարբեր բնույթի հանրային ծառայություններ ու միջոցառումներ:

Ծրագրի նպատակները

Բարձրացնել համայնքի բնակչությանը հանրային ծառայությունների մատուցման մակարդակը, ակտիվացնել համայնքի բնակիչների մասնակցությունը տեղական ինքնակառավարմանը, աշխուժացնել համայնքի հասարակական և մշակութային կյանքը:

Ծրագրի խնդիրները

1. Ձեռք բերել ՀՀ Լոռու մարզպետարանի միջնորդությունը և ՀՀ կառավարության համաձայնությունը՝ ծրագիրը ներառելու 2017թ. պետական բյուջեի նախագծում:
2. Համայնքի կողմից պատվիրել և ստանալ համայնքային նոր կենտրոնի կառուցման նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերը:
3. Վերահսկել համայնքային նոր կենտրոնի կառուցումը և հանձնումը համայնքի հաշվեկշռին:

Ծրագրի ակնկալվող արդյունքները

- համայնքում կկառուցվի նոր կենտրոն, որտեղ կլինեն համայնքի գյուղապետարանը, գրադարանը և <Հայփոստի> բաժանմունքը,
- համայնքային կենտրոնում կստեղծվեն և կգործեն մշակութային տարբեր խմբեր, երեխաների, երիտասարդների և մեծահասակների ներգրավմամբ,
- համայնքային կենտրոնում կկազմակերպվեն և կանցկացվեն հասարակական և մշակութային տարբեր բնույթի հանրային ծառայություններ ու միջոցառումներ,
- կբարձրանա համայնքի բնակչությանը հանրային ծառայությունների մատուցման մակարդակը,
- կբարելավվի համայնքի բնակիչների մասնակցությունը տեղական ինքնակառավարմանը,
- կաշխուժանա համայնքի հասարակական և մշակութային կյանքը:

Ծրագրի բյուջեն կազմում է՝

Ընթացիկ ծախսեր՝ 8մլն.դրամ
Կապիտալ ծախսեր՝ 12մլն դրամ
Ընդհանուր բյուջեն՝ 20մլն դրամ

4. ՀԶԾ ֆինանսավորում

ՀԶԾ-ում ընդգրկված ծրագրերը ֆինանսավորվելու են՝

- Համայնքի սեփական եկամուտներից,
- Ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներից
- Արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներից,
- Բարեգործություն/նվիրատվություններից
- Այլ աղբյուրներից,

ՀԶԾ-ում ընդգրկված ծրագրերի իրականացման համար չկան առկա միջոցներ, նրանց համար անհրաժեշտ է գումար ապահովել:

5. ՀԶԾ մոնիթորինգ

ՀԶԾ մոնիթորինգը կիրականացվի համաձայն Մոնիթորինգի անձնագրով (Հավելված 3) սահմանված ցուցանիշների և ժամանակացույցի: